

Javier Garzón er borgmester i en lille by ved navn Cogua i bjergområdet Cudinamarca. I årevis har han kæmpet for at bevare det lokale paramos. Foto: Anna-Katarina Gravgaard

»Folk kommer til mig, når der ikke er vand i hanen, og de forventer, at jeg løser problemet. Men de vil ikke lytte, når jeg fortæller dem, hvor vandet kommer fra.«

Javier Garzón, borgmester i bjergbyen Cogua

interne flygtninge fra krigsårene. Han smiler ironisk og tilføjer, at denne gang bliver de ikke jaget ud af guerillaer eller væbnede grupper, men af folk som dem selv, der ukontrollabelt udnytter landets naturlige ressourcer.

»Vi må enten bo i en ørken eller forlade vore hjem,« slutter han.

Byerne er truet

For et paramos-område langt over Cogua med udsigt over Neusa-reservoaret, der endnu giver Cogua vand, foreslår Garzón selv en løsning på problemet. Minearbejde og landbrug sker som regel på lejet land. Hvis regeringen i stedet lejede landet til bevarelse af paramos-arealerne, kunne beboerne blive, og landets økosystem kunne være i fred.

Selv om det måske føles sådan for ham, er Coguas borgmester ikke den eneste, der er bekymret for Los Páramos. Hvis der ikke sker noget drastisk, vil millioner af mennesker længere nede ad bjergene mærke det. Megabyer som Bogotá med næsten 8 mio. indbyggere og Tunja, Bucaramanga og Cúcuta kan blive tørlagt. Los Páramos dækker kun ca. 2 pct. af Colombias areal, men 70 pct. af befolkningen er afhængig af vand derfra. Desuden bruger Colombia selv meget lidt af den olie og kul, som landet er så rigt på. 70 pct. af al den energi, som bliver brugt i Colombia, stammer fra vandkraft.

Økonomien er afgørende

For et par år siden indførte den daværende præsident, Álvaro Uribe, en lov, der skulle beskytte Los Páramos, men den nuværende præsident, Juan Manuel Santos', regering har brug for ressourcer for at kickstarte den økonomiske udvikling, som Colombia så brændende ønsker sig, og regeringen har erklæret, at pengene skal komme fra minearbejde.

Colombia er i dag Sydamerikas største producent af kul og den tredjestørste producent af olie efter Brasilien og Venezuela.

Landet er godt på vej. Mens man tidligere talte om BRIC-landene Brasilien, Rusland, Indien og Kina som de nye store markeder, anbefaler internationale banker som HSBC nu at investere i CIVETS-landene, som er Colombia, Indonesien, Vietnam, Egypten, Tyrkiet og Sydafrika.

Erhvervsmagasinet The Economist spåede en 2,5 pct. økonomisk vækst for Colombia i 2010 og 3,8 pct. i 2011.

Minearbejdet udvides

Præsidentpaladset, Palacio de Nariño, i Bogotá er malet i samme gule farve som Cogua som noget mindre rådhus. Bag sikkerhedstjek og soldater bevæbnet med maskingeværer

Frailejones

Planten frailejone vokser i 3-5 km's højde i et unikt, svampeagtigt økosystem. Der findes ca. 43.000 km² paramos, som dækker et areal på størrelse med Danmark.

JP-kort: TBJ

Frailejones

Frailejones er det colombianske navn for planten Espeletia.

Der findes over 80 arter af frailejones.

De vokser kun i Andesbjergene i Colombia, Venezuela og Ecuador.

Frailejones kan modstå ekstreme varme- og kuldegrader.

Frailejones er dækket af et tykt lag gulligt eller hvidt pels, der indfanger vand fra skyerne.

Planten er opkaldt efter dens pels, da colombianerne syntes, den lignede en munkekutte (fraile betyder munk).

lovligt kunne udføres minearbejde, fra 11.300 km² til 85.000 km².

Ulovlige miner

Men det er let at lave love i Colombia og meget sværere at opretholde dem. Illegalt minearbejde er måske den største trussel mod Los Páramos, Amazonregnskoven og andre unikke økosystemer i Colombia.

Bessudo forklarer, at illegal mineaktivitet er et af de største problemer i udviklingslande som Colombia. Hun fortæller også, at mens man tidligere kunne regne med, at ulovligt minearbejde blev udført af individer eller ganske små grupper af fattige colombianere, står nu store industrier med forurenende maskiner bag de ulovlige aktiviteter.

Man har for nylig også set nogle af de samme illegale bevæbnede grupper, der tidligere dyrkede coca og smuglede kokain, stå bag minearbejdet. Bessudo karakteriserer situationen som »et sikkerhedsspørgsmål og et dramatisk social problem«.

For at vise, hvorfor regeringen ikke slår hårdere ned på problemer, peger Bessudo på regnskovsprovinzen Choco, hvor 2.200 km² land er i hænderne på illegalt minearbejde. En undersøgelse viser, at det vil koste godt 80 mio. dollars at få området under kontrol.

Beløbet svarer til hele regeringens miljøbudget.

Borgmesterens drøm

Det er altså ikke nogen lille kamp, borgmester Garzón kæmper for sine frailejones i Cogua. En lov skal beskytte Los Páramos mod minearbejde, men selv her i Garzóns område skyder illegale projekter op som paddehatte.

I Cudinamarca kommer vi forbi en lille, ganske ny kulmine, og Garzón konfronterer arbejderne. Han husker dem på, at det er ulovligt at grave her, og beder om at se deres licens. De slår det hen – vel vidende, at det lokale styre ikke har midlerne til at opretholde loven. Men Garzón appellerer til deres fornuft:

»Ved I, at det her er paramos?«

Minearbejderne nikkede.

»Der er restriktioner for området. Når I graver her, påvirker det vores vand, og der er stor risiko for, at I også forurener det.«

Tågen fortættede til regn, og gruppen splittes. Garzón forklarer sin beslutsomhed:

»Nogle borgmestre bygger store bygninger for at skabe et godt samfund. Det er min drøm at bevare livet, der strømmer fra vores paramos.«